

PRZEDMIOTOWY REGULAMIN
IV WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

KIELCE
ROK SZKOLNY 2022/2023

Rozdział 1

Informacje ogólne

- §1. Regulamin określa szczegółowe wymagania i umiejętności dotyczące organizacji IV Wojewódzkiego Konkursu z Historii dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego.
- §2. Ilekoć w Regulaminie Przedmiotowym jest mowa o Konkursie – rozumie się przez to IV Wojewódzki Konkurs z Historii dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego.

Rozdział 2

Cele Konkursu

- §3. Głównym celem IV Wojewódzkiego Konkursu z Historii dla uczniów szkół podstawowych jest wspieranie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i wiedzy uczniów w obszarze historii powszechnej i historii Polski ze zwróceniem uwagi na:
- 1) Stosowanie poprawnych terminów historycznych.
 - 2) Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.
 - 3) Kształtowanie umiejętności z zakresu chronologii historycznej.
 - 4) Lokalizację w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
 - 5) Objąśnianie związków przyczynowo - skutkowych, analizowaniu zjawisk i procesów historycznych.
 - 6) Motywowanie szkół do podejmowania różnorodnych działań w zakresie pracy z uczniami uzdolnionymi historycznie.

Rozdział 3

Organizacja Konkursu

- §4. Czas trwania poszczególnych etapów Konkursu:
- 1) etap I – szkolny: 60 minut.
 - 2) etap II – rejonowy: 60 minut.
 - 3) etap III – wojewódzki: 60 minut.
- §5. Rodzaje zadań, które będą zastosowane na poszczególnych etapach:

- 1) etap I – szkolny: zadania zamknięte i otwarte.
- 2) etap II – rejonowy: test online – zadania zamknięte.
- 3) etap III – wojewódzki: test online – zadania zamknięte.

§6. Zasady organizacyjno-porządkowe.

1. Na każdym etapie Konkursu zabrania się wnoszenia do sali urządzeń komunikacyjnych (np. telefonów komórkowych).
2. Uczestnik Konkursu zobowiązany jest korzystać z długopisu lub pióra w kolorze czarnym bądź niebieskim.

Rozdział 4

Zakres wiedzy i umiejętności na poszczególnych etapach Konkursu

§7. Zakres treści i wymagane umiejętności na wszystkich trzech etapach (szkolnym, rejonowym i wojewódzkim) wynikają z *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.) oraz z *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły 3 specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).

§8. Zestawy zadań uwzględniają cele wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r.) w części „Cele kształcenia – wymagania ogólne”. Są to:

1) Chronologia historyczna

- a) Odróżnianie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.
- b) Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.
- c) Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.
- d) Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo skutkowych.
- e) Dostrzeganie zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym.

2) Analiza i interpretacja historyczna

- a) Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.
- b) Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
- c) Rozróżnianie w narracji historycznej warstwy informacyjnej, wyjaśniającej i oceniającej.
- d) Objawianie związków przyczynowo - skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.
- e) Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności.

3) Tworzenie narracji historycznej

- a) Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.
- b) Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia.
- c) Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.
- d) Tworzenie krótkich i długich wypowiedzi: planu, notatki, rozprawki, prezentacji.

§9. Zadania etapu I – szkolnego obejmują zagadnienia wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.) w części „Treści nauczania – wymagania szczegółowe”:

- 1) Cywilizacje starożytne
- 2) Bizancjum i Świat islamu
- 3) Średniowieczna Europa
- 4) Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy
- 5) Polska w okresie wczesnopiastowskim
- 6) Polska w okresie rozbicia dzielnicowego
- 7) Polska w XIV i XV wieku
- 8) Wielkie odkrycia geograficzne
- 9) „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim
- 10) Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów
- 11) Europa w XVII i XVIII wieku
- 12) Rzeczypospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku.

§10. Zadania etapu II – rejonowego obejmują zagadnienia wymienione w I etapie Konkursu oraz następujące zagadnienia:

- 1) Wielka rewolucja francuska
- 2) Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej
- 3) Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku
- 4) Epoka napoleońska
- 5) Europa po kongresie wiedeńskim
- 6) Ziemie polskie w latach 1815-1848
- 7) Europa w okresie wiosny ludów
- 8) Powstanie styczniowe
- 9) Europa i Świat w II połowie XIX wieku i na początku XX wieku
- 10) Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX wieku i na początku XX wieku
- 11) I wojna światowa
- 12) Sprawa polska w I wojnie światowej

§11. Zadania etapu III – wojewódzkiego obejmują zagadnienia wymienione w I i II etapie Konkursu oraz następujące zagadnienia:

- 1) Europa i Świat po I wojnie światowej
- 2) Odrodzenie Państwa Polskiego po I wojnie światowej
- 3) II Rzeczpospolita w latach 1921-1939
- 4) Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej
- 5) Droga do wojny
- 6) Wojna obronna Polskie we wrześniu 1939 roku. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września)
- 7) II wojna światowa i jej etapy
- 8) Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką
- 9) Sprawa polska w czasie II wojny światowej
- 10) Świat po II wojnie światowej
- 11) Początki komunizmu w Polsce
- 12) Stalinizm w Polsce i jego skutki
- 13) Polska w latach 1957-1981
- 14) Dekada 1981-1989

- 15) Narodziny III Rzeczypospolitej
- 16) Miejsce Polski w Świecie współczesnym

Rozdział 5

Wykaz literatury obowiązującej uczniów

§12. Podstawowym źródłem informacji dla uczniów przystępujących do Konkursu są podręczniki szkolne i zeszyty ćwiczeń do historii (klasa IV – VIII) dopuszczone do użytku szkolnego.

Rozdział 6

Wykaz literatury stanowiącej pomoc dla nauczycieli

§13. Nauczyciel przygotowujący ucznia do Konkursu wybiera literaturę i materiały uzupełniające, biorąc pod uwagę szczególne zainteresowania ucznia, jego potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne. Wojewódzka Komisja Konkursu z Historii rekomenduje następującą literaturę uzupełniającą:

1. Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., *Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989*. Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej, 2011.
2. Sobańska – Bondaruk M., Lenard S., *Wiek V-XV, Wiek XVI-XVIII, Wiek XIX, Wiek XX – Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*. Warszawa: Wydawnictwo PWN, 1995-1997 (cztery części).
3. Wipszycka E., Tazbir J., Tazbir J., Szwarc A., Roszkowski W., *Wielki atlas historyczny*, Warszawa: Wydawnictwo Demart, 2002.
4. S. Kieniewicz, *Powstanie Styczniowe*, Kraków 1987 (seria Dzieje Narodu i Państwa Polskiego tom III/49).
5. *Krzyżacy. Powstanie, potęga upadek*. Film dokumentalny z 2011 roku. Scenariusz i reżyseria Krzysztof Talczewski. <https://www.youtube.com/watch?v=7hTpNI7SD-U&t=930s>
6. *Jan Matejko "Konstytucja 3 maja 1791 roku"*. Animacja Narodowego Centrum Kultury z 2012 roku. <https://www.youtube.com/watch?v=EjUJZPd2tk&t=70s>
7. *Drzwi Gnieźnieńskie - Drzwi Świętego Wojciecha*. Animacja Fundacji Świętokrzyskiej Góry Historii. <https://www.youtube.com/watch?v=cs9X2RiKb2E&t=72s>
8. Luka Lights 19 - Komisja Edukacji Narodowej
<https://www.youtube.com/watch?v=ibzOYipYC0g>

Uwaga: Literatura dla nauczyciela, jest również przeznaczona dla ucznia, może stanowić podstawę do przygotowania zadań konkursowych.